

TRANS- FORMAR

25 anys promovent el talent,
generant i connectant coneixement

TRANS- FORMAR

11 v. tr. [LC] Fer passar d'una forma a una altra. *Transformar una expressió algebraica. Transformar un corrent d'alta tensió en un corrent de baixa tensió.*

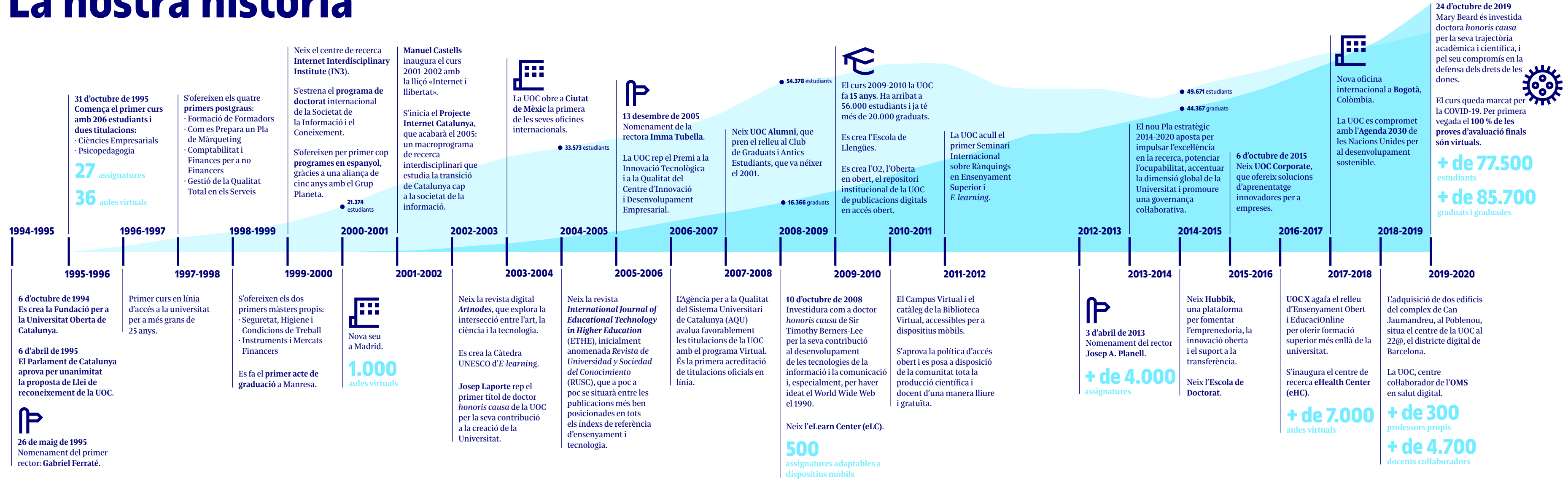
12 v. intr. pron. [LC] Passar d'una forma a una altra. *El capgròs es transforma en granota.*

21 v. tr. [LC] Convertir en una substància diferent. *Els alquimistes tractaven de transformar el plom en or.*

22 v. tr. [LC] Modificar enterament. *Va transformar talment la casa que hauríeu dit que era una altra.*

23 v. intr. pron. [LC] Només en els contes el cor es transforma en una pedra.

La nostra història

L'evolució tecnològica

* El 1990 Tim Berners-Lee engendra el World Wide Web.

Sumari

2

La nostra història

6

25 anys formant i transformant

Pere Vallès
President del Patronat de la UOC

8

25 anys en 3 etapes

10

La primera universitat online del món

12

Servei públic, gestió privada

Josep Bargalló
Conseller d'Educació del Govern de Catalunya i membre del Patronat de la UOC

14

Una universitat global amb impacte social

16

Referents en aprenentatge en línia de qualitat

18

Sense excuses

Hisham Al-Omeisy
Alumni. Màster en conflicte, Pau i Seguretat

20

Obrint portes

Elizabeth Salmon
Professora col·laboradora del màster universitari de Drets Humans, Democràcia i Globalització

22

Mai no és tard

Maria José Daussà
Graduada en Humanitats. Estudiant del màster universitari de la Mediterrània Antiga

24

Trencant barreres

Vanessa Fuentes
Graduada en Psicologia. Tutora del màster universitari de Dificultats de l'Aprenentatge i Trastorns del Llenguatge

26

Sempre acompanyada

Nati Cabrera
Professora dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació de la UOC. Membre del grup de recerca Edul@b

28

Nadius digitals

Ricard Mateu
Director de l'Àrea de Tecnologia

30

La UOC és recerca i innovació

32

Coneixement per transformar el món

Mayo Fuster
Investigadora principal del grup Digital Commons de l'IN3

34

Trencant estereotips

Samia Oukemeni
Doctora en Tecnologies de la Informació i de Xarxes

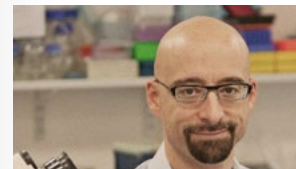
36

Un node de coneixement obert

38

Nous reptes, noves propostes

Salvador Macip
Professor dels Estudis de Ciències de la Salut

40

Creant sinergies

Pau Alsina
Professor dels Estudis d'Arts i Humanitats

42

Fent realitat els teus somnis

Luis Villarejo
Cofundador de l'*spin-off* Immersium Studio

44

Reinventant el teu futur

46

Unes competències singulars

Elsa Puig
Cercatalents a Entretalent

48

El salt professional

Sabela García
Alumni. Màster en Gestió Cultural

50

Solucions per a empreses

Joseba Arano
Director de Persones, Qualitat i Gestió Ètica, Responsable i Excel·lent a Qualitat Pascual

52

Un gir vital

Anna Ferry
Alumni. Professora col·laboradora i tutora dels Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació

54

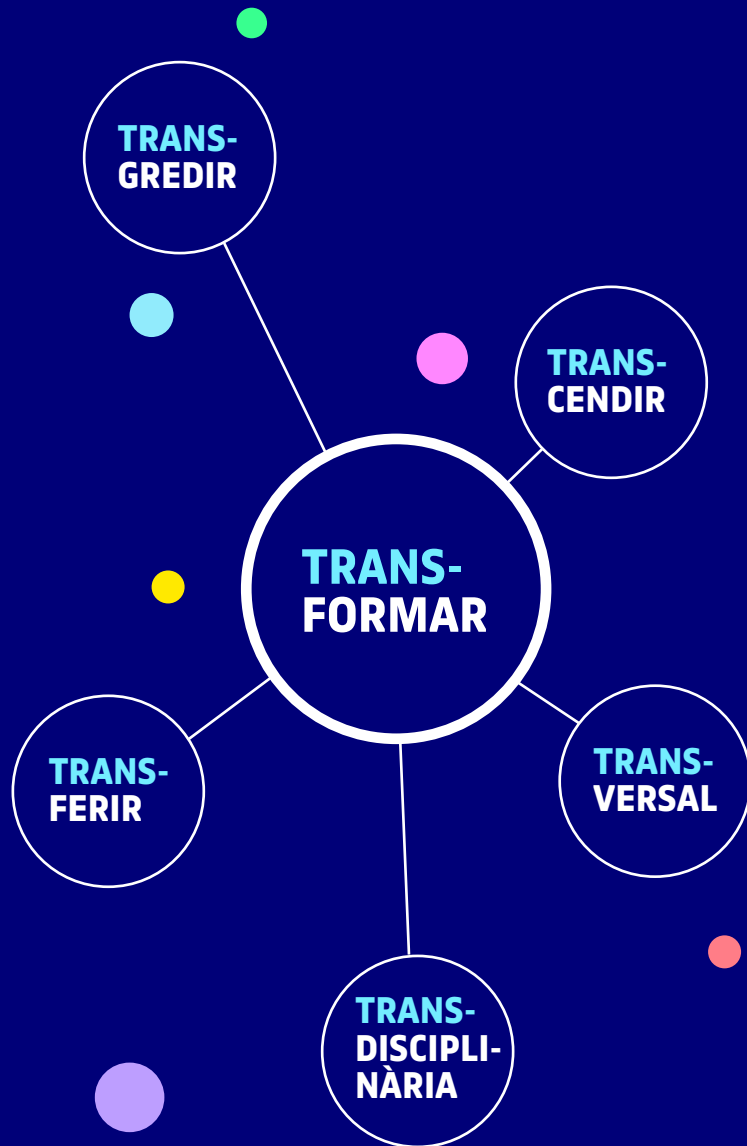
Una comunitat connectada i compromesa

56

La pregunta adequada

Josep A. Planell
Rector de la UOC

25 anys formant i transformant

Vint-i-cinc anys després de la seva creació, la UOC és una autèntica palanca de transformació social

Si fundar la primera universitat en línia del món semblava una extravagància el 1995, avui se'ns revela com una genialitat que ha permès que, vint-i-cinc anys després, la universitat sigui una autèntica palanca de transformació social.

Per això hem volgut que aquesta publicació commemorativa del vint-i-cinquè aniversari estigui protagonitzada per una representació de tots aquests agents de transformació: setze persones de perfils, procedències i àmbits diversos, actives i compromeses, que han triat créixer i ajudar a créixer, esdevenir motors de canvi, gràcies al coneixement.

Totes aquestes pàgines són el testimoni d'una trajectòria marcada pels nostres 85.700 graduats i graduades, pel professorat que els ha acompanyat durant tots aquests anys, pels grups de recerca i el personal de gestió; també per la interacció i col·laboració amb altres centres educatius i de recerca, administracions i institucions, empreses i proveïdors. Per l'ambició, finalment, de promoure el talent de persones d'arreu i esdevenir un node de coneixement.

Perquè, com el primer dia, aspirem a impactar socialment, tot col·laborant en la gestació d'una ciutadania crítica, formada i preparada per als reptes de futur. Des de la UOC compartim la convicció que transformar vol dir formar de manera diferent. Fer-ho ens demana autoexigència, ens demana esforç i ens demana obrir-nos al món, evolucionant i adaptant-nos, per mantenir-nos fidels al passat i per encarar amb energies renovades el futur.

Som una universitat oberta a les persones, siguin d'on siguin, vinguin d'on vinguin, capaç d'assumir com a pròpies les necessitats i les voluntats d'aprenentatge individuals i collectives.

Gràcies a tota la comunitat UOC per la feina i l'esforç transformador. Gràcies per aquests primers 25 anys!

Pere Vallès

President del Patronat de la UOC

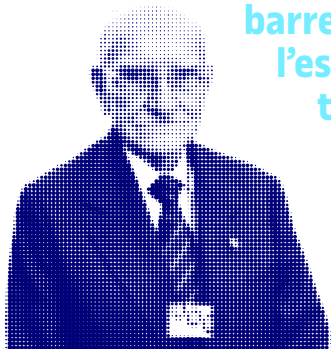
25 anys en 3 etapes

Els orígens

Crear una universitat sense distàncies

«Volíem trencar les barreres de l'espai i el temps»

Gabriel Ferraté i Pascual (Reus, 1932)
Rector fundador (1995-2005)

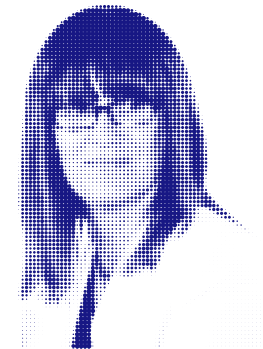
L'enginy i la mentalitat visionària de Ferraté i el seu equip van marcar els orígens, el creixement i l'evolució de la nostra universitat durant els primers deu anys. «Fer una universitat en què tots els estudiants haurien de tenir un ordinador amb el qual es connectarien a una xarxa virtual era, en aquell moment, un somni. L'internet públic i popular encara no existia!» La UOC va saber aprofitar una xarxa d'internet incipient per convertir-se en la primera universitat sense distàncies, amb la missió de formar persones al llarg de la vida.

La consolidació

Més universitat, més oberta, més connectada

«La UOC ha passat de ser un gran projecte a ser una gran universitat, pionera i de prestigi arreu»

Imma Tubella i Casadevall (La Bisbal de l'Empordà, 1953)
Rectora de la UOC (2005-2013)

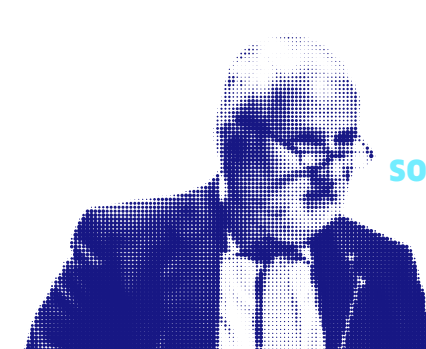
L'etapa de la rectora Tubella va estar marcada per la consolidació d'una universitat innovadora, capdavantera i amb molt potencial dins i fora de Catalunya. «Les xifres donen fe de l'impacte que la UOC té en la societat i del compromís amb la difusió, l'intercanvi i la generació de coneixement», afirmava Tubella. La UOC va esdevenir líder en tecnologies per a l'aprenentatge i en recerca sobre aprenentatge en línia i societat de la informació i del coneixement, i es va consolidar com una institució sostenible econòmicament.

L'expansió

Transformant l'educació, amb la recerca al centre

«Volem seguir sent vector de canvi i progrés, i seguir participant en la transformació i la interconnexió de persones, de societats i d'idees»

Josep A. Planell i Estany (Barcelona, 1951)
Rector de la UOC (2013-actualitat)

Planell destaca que, des del primer moment, la UOC ha exercit un paper protagonista en els canvis profunds que han modificat l'educació i la formació, la recerca i el coneixement, el treball i la vida. «Ser fidels a l'esperit fundacional i a la voluntat de servei públic i d'impacte social originals ens exigeix continuar sent referents en l'impuls de la transformació digital de la nostra societat, en l'evolució del nostre model d'aprenentatge, en el cultiu de nou talent i de nous talents i, sobretot, en l'enfortiment de l'esperit d'una ciutadania crítica i responsable».

La primera universitat online del món

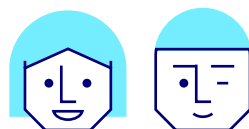
El 1995 va néixer la primera universitat *online* del món: la UOC. No es va idear com una universitat a distància, sinó que va aprofitar una xarxa d'internet incipient per convertir-se en la primera universitat sense distàncies amb la missió de formar persones al llarg de la vida. En evolució constant, vint-i-cinc anys després, la UOC treballa per esdevenir una organització 100 % digital en una nova era global.

77.500
estudiants

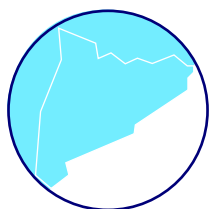

85.700
graduats i graduades

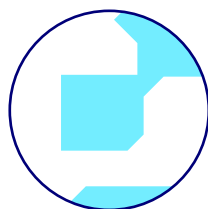

5.300
professorat col·laborador i tutor

La UOC té estudiants a 142 països

+ de
44.000
estudiants a Catalunya

+ de
24.500
estudiants a Espanya (sense Catalunya)

+ de
6.500
estudiants a la resta del món

Xifres del curs 2019-2020

TRANS- GREDIR

v tr Desobeir, una llei, un precepte, una ordre, etc. *Qui transgredeixi la llei anirà a la presó. No pots transgredir les normes.*

Una formació al llarg de la vida

25
graus

54
màsters
universitaris

8
doctorats

15
màsters
propis

195
diplomes de
postgrau i
especialitzacions

297
seminaris, cursos,
cursos d'idiomes i
especialitzacions
professionalitzadores

208
assignatures per a
cursar lliurement

10
FP¹

Oferta formativa del curs 2020-2021

¹ Cicles formatius de grau superior d'FP (Jesüites Educació en col·laboració amb la UOC)

**Una oferta formativa molt diversa
que s'adapta a les necessitats
d'aprenentatge al llarg de la vida,
acreditada per les agències de qualitat
i que segueix els estàndards del
sistema universitari europeu**

**«La UOC ha de ser
la universitat de
referència
en docència
no presencial»**

Servei públic, gestió privada

Josep Bargalló

Conseller d'Educació del Govern de Catalunya
i membre del Patronat de la UOC

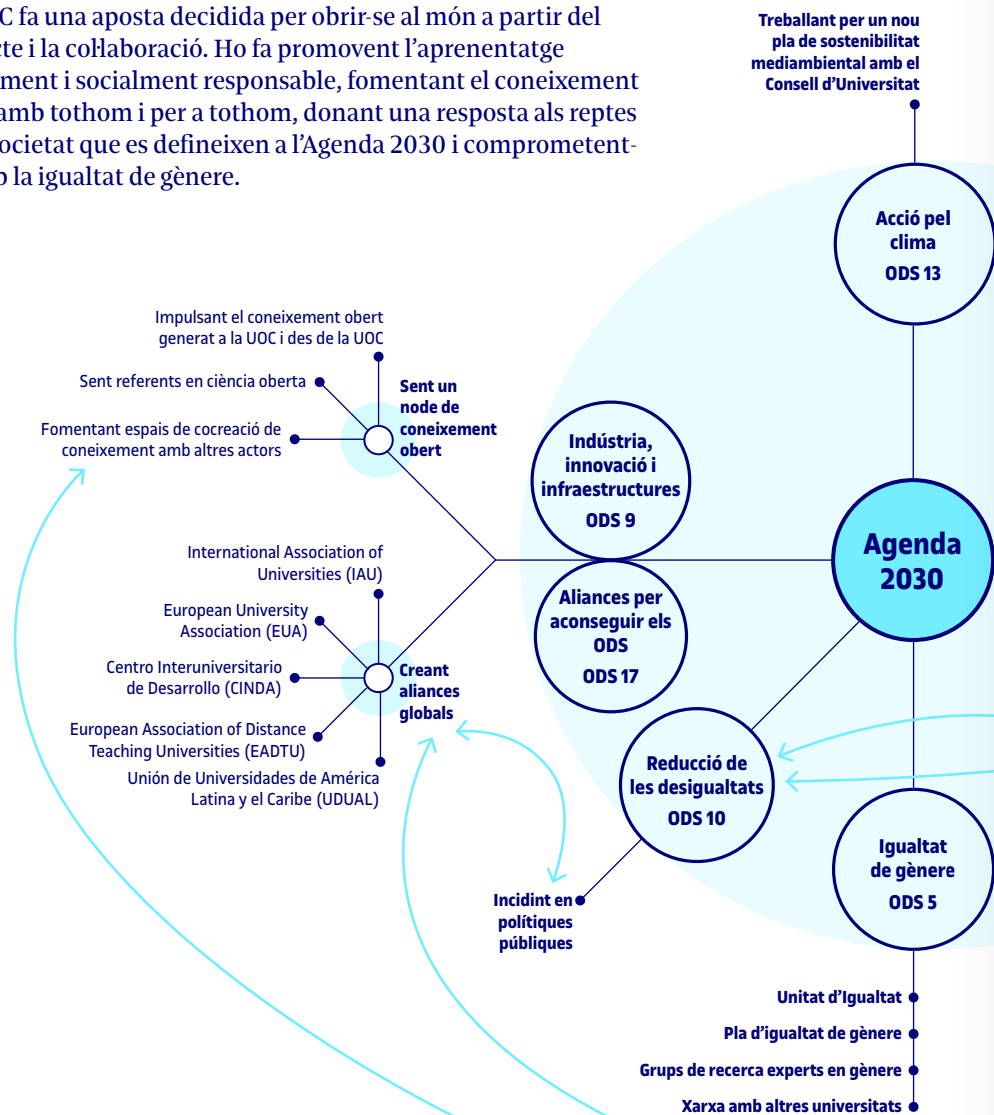
El Ple del Parlament del 29 de març del 1995 va aprovar per unanimitat la Llei 3/1995, de 6 d'abril, de reconeixement de la Universitat Oberta de Catalunya. Josep Bargalló, actual conseller d'Educació, va ser un dels diputats que va actuar de ponent en el debat: «Es va començar a plantejar la formulació de la UOC com a universitat d'ensenyament no presencial amb una perspectiva moderna, gestionada a partir d'una fundació privada però amb la voluntat de ser pública amb una participació majoritària pública».

La UOC naixia l'any 1995 impulsada pel Govern de la Generalitat de Catalunya: «Va néixer per oferir un servei amb voluntat pública d'ensenyament no presencial de caràcter universitari per a alumnes que, per qüestió de feina o de residència, no podien accedir a la universitat més tradicional», apunta Bargalló. Una universitat singular i complementària, que presta un servei públic, però té una gestió privada: «Aquest model segurament permet la gestió més ràpida de solució d'alguns problemes, i una gestió de recursos humans més adaptable als canvis constants». 25 anys després de la seva creació, Bargalló considera que la UOC «ha de ser la universitat de referència en la innovació no presencial i el centre de recerca de docència no presencial a casa nostra», i conclou: «Té l'expertesa, té el talent i té els anys de pràctica».

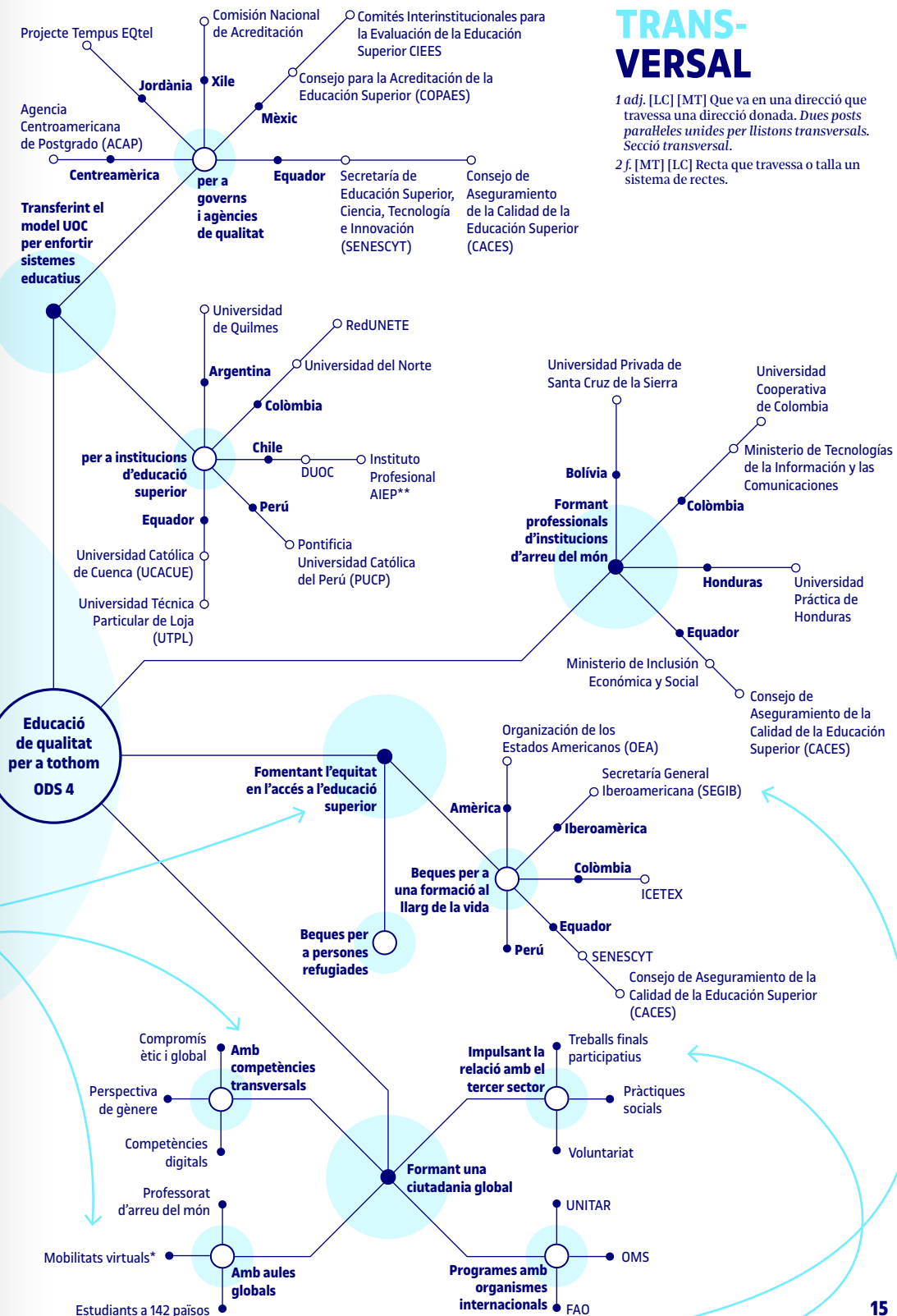
Una universitat global amb impacte social

La UOC fa una aposta decidida per obrir-se al món a partir del respecte i la col·laboració. Ho fa promovent l'aprenentatge globalment i socialment responsable, fomentant el coneixement obert amb tothom i per a tothom, donant una resposta als reptes de la societat que es defineixen a l'Agenda 2030 i compromentent-se amb la igualtat de gènere.

* Més de 2.000 estudiants d'universitats de Colòmbia, Equador, Xile i Perú.

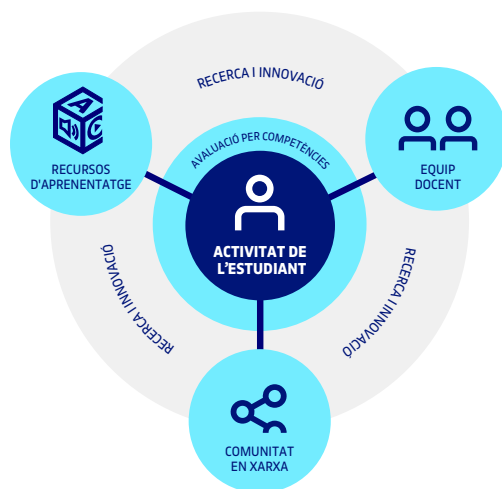
** El desembre del 2020 comencem una assessoria en línia.

Referents en aprenentatge en línia de qualitat

La UOC té un model d'aprenentatge que posa l'estudiant al centre i que busca una millora constant de les seves competències. Es basa en l'acompanyament continu, la resolució d'activitats i la col·laboració entre estudiants. La diversitat de l'oferta formativa permet que l'ensenyament que s'imparteix s'adapti a cada moment vital i professional de l'estudiant.

Com s'estudia a la UOC?

Estudiants d'intercanvi

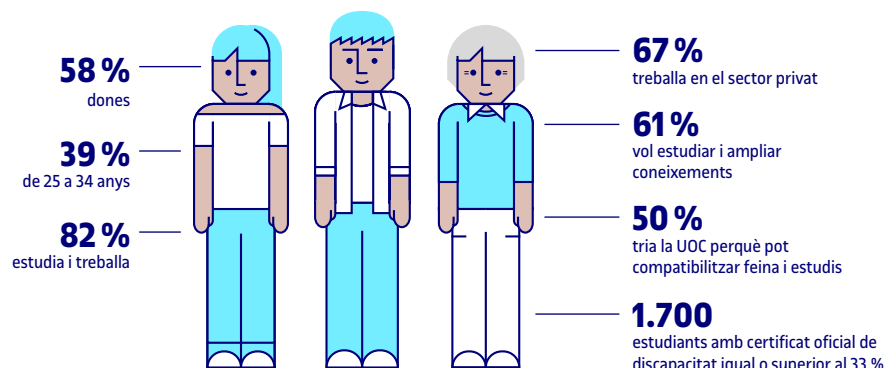
154

Curs 2019-2020

El programa de Mobilitat virtual permet ampliar l'accés a l'experiència educativa internacional i millorar les competències globals de les persones.

El 87 % dels graduats i les graduades tornaria a triar la UOC

Com és l'estudiant de la UOC?

TRANS-FERIR

1 v. tr. [LC] Transportar (la seu, el domicili, etc.) d'un lloc a un altre. *Transferir la seu papal a Avinyó.*

2 1 v. tr. [LC] [ECT] [DR] [AD] Fer passar (quelcom) a la propietat d'altri. *Transferir un títol de renda. Transferir una quantitat per banc.*

2 2 v. tr. [LC] [ECT] Destinar (una quantitat d'un pressupost) a un altre objecte que aquell a què estava destinada.

Un gran equip

325
professorat propi i investigador

153
personal investigador amb activitat exclusiva de recerca

667
personal de gestió

5.300
professorat col·laborador i tutor

Dades de professorat propi, personal investigador i de gestió actius a 31 de desembre 2019. Dades de professorat col·laborador i tutor del curs 2019-2020.

Times Higher Education World University Rankings

Global
Top 150
universitats joves

Iberoamèrica
1a.
universitat online

Espanya
2a.
universitat de menys de 50 anys

Sense excuses

Hisham Al-Omeisy

Alumni. Màster en conflicte, Pau i Seguretat

Hisham Al-Omeisy és un periodista originari del Iemen segrestat durant el conflicte civil al país pels rebels houthis. Afortunadament, després de mesos, va ser alliberat. El seu optimisme i les ganes de tornar a la rutina el van dur a cursar el màster de conflicte, Pau i Seguretat de la UOC i UNITAR, que va acabar amb èxit el 2019.

Es pot estudiar un màster durant un bombardeig?
L'experiència de 300 cooperants, militars i tècnics de les Nacions Unides i altres organismes internacionals que han passat per les aules virtuals de la UOC i que estan destinats a operacions de manteniment de pau confirmen que és possible. Des de l'any 2013, la UOC i UNITAR, l'Institut de les Nacions Unides per a la Formació Professional i la Recerca, formen en gestió de conflictes, pau i seguretat professionals en missions humanitàries i mediambientals per tot el món. El màster té més de 300 estudiants i un centenar de graduats, com Hisham Al-Omeisy, que volen construir un món millor: «Tot i que vinc d'un país assolat per la pobresa, no s'ha de tenir vergonya de ser pobre. No hi ha excuses per ser ignorant en la nostra era de la informació».

«Vaig decidir adquirir les eines necessàries per ajudar a salvar la meua generació i la següent»

«L'educació virtual és profundament democratitzadora»

Obrint portes

Elizabeth Salmon

Professora col·laboradora del màster universitari de Drets Humans, Democràcia i Globalització

Elizabeth Salmon és advocada i doctora en Dret Públic. Des del 2018 és la primera dona llatinoamericana que presideix el Comitè Assessor del Consell de Drets Humans de l'Organització de les Nacions Unides. Exerceix, a més, la direcció de l'Institut de Democràcia i Drets Humans de la Pontifícia Universitat Catòlica del Perú, i també és *amicus curiae* de la Justícia Especial per a la Pau a Colòmbia.

Elizabeth Salmon també és professora col·laboradora del màster universitari de Drets Humans, Democràcia i Globalització de la UOC, un programa que ha experimentat un increment considerable d'estudiants llatinoamericans. Segons Salmon, aquest creixement general en l'interès per l'estudi dels drets humans es deu a la situació política històrica que ha viscut la regió, d'un pas per dictadures i conflictes armats a règims que advoquen per una democratització total. Per a ella, l'educació virtual és un pont que permet travessar fronteres, anar més enllà de perfils econòmics, culturals, polítics i jurídics diversos, la qual cosa és una gran virtut: «L'educació virtual és profundament democratitzadora, perquè arriba on ha d'arribar, és rebuda per la persona que de debò la necessita, i, a més, li ofereix l'oportunitat de tenir alts estàndards educatius».

Mai no és tard

María José Daussà

Graduada en Humanitats. Estudiant del màster universitari de la Mediterrània Antiga

Tot i els seus 77 anys, María José Daussà exercita el cos al gimnàs i el cap a la UOC. Ha acabat el grau d'Humanitats i ara cursa el màster universitari de la Mediterrània Antiga, que ofereix la UOC amb la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat d'Alcalá. Ho combina amb una tasca única: també és besàvia. La virtualitat li ha comportat més guanys que dificultats i amb constància no hi ha repte que se li resisteixi, encara que es tracti d'ordinadors.

«M'agrada que les classes siguin en línia perquè gràcies a la virtualitat he après informàtica», explica María José Daussà. Va descobrir la UOC fa més de vint anys, quan treballava a la seva pròpia empresa: «Em vaig decidir a estudiar a poc a poc i a implicar-me en una formació contínua. No vull un paper ni un títol, vull una continuïtat de coneixements». Considera que l'autodisciplina és molt necessària: ella té tres hores al dia que considera sagrades per estudiar. «Com més en saps, d'algun coneixement, més descobreixes que no en saps res. Una carrera et dona sabers, però sobretot et proporciona una bibliografia que hauràs de treballar». I la treballa dia rere dia: «Amb l'edat que tinc, ara tornaria a prendre la decisió de posar-me a estudiar i ho faria a la mateixa universitat».

**«No vull ni un paper
ni un títol, vull
una continuïtat
de coneixements»**

Trencant barreres

Vanessa Fuentes

Graduada en Psicologia. Tutora del màster universitari de Dificultats de l'Aprenentatge i Trastorns del Llenguatge

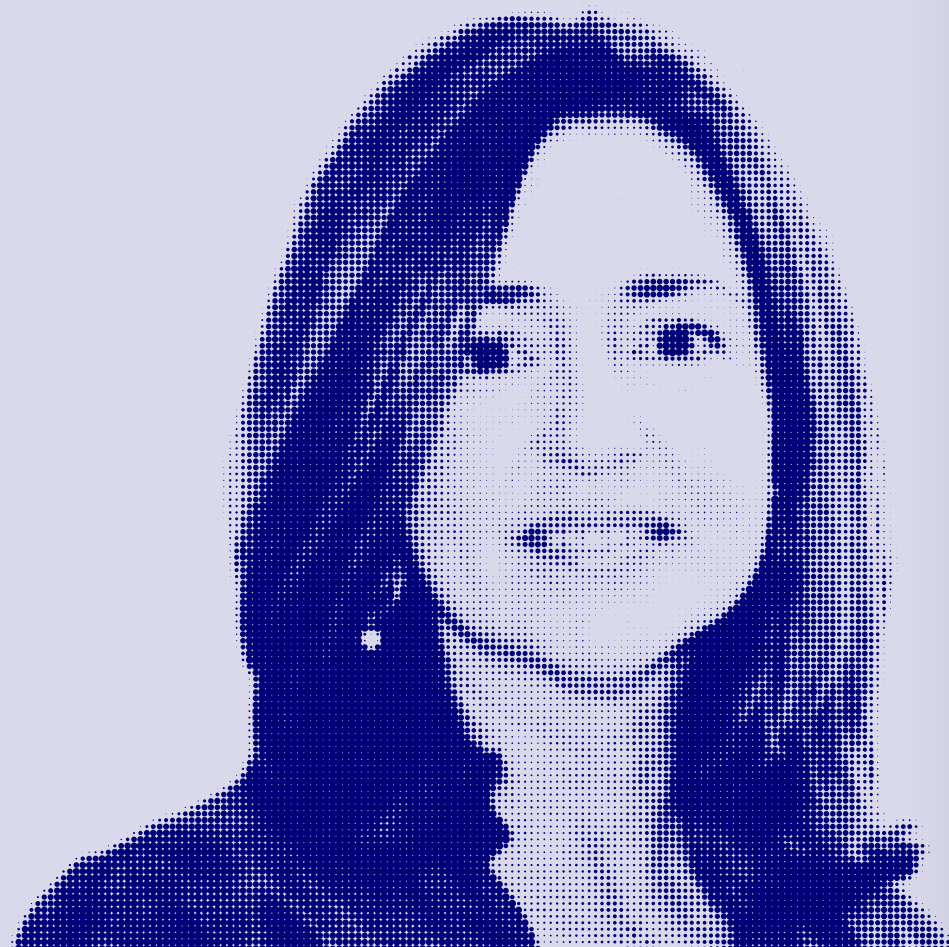
Vanessa Fuentes té paràlisi cerebral. Això no significa que estigui malalta ni que hagi permès que li serveixi d'excusa per no ser o no fer. Explica que simplement funciona d'una manera diferent: «Cal tractar-nos amb normalitat» i no fer-nos «demostrar constantment, en tots els àmbits, les capacitats que hi ha darrere de les limitacions físiques». Ara és alumna de la UOC i tutora del màster universitari de Dificultats de l'Aprenentatge i Trastorns del Llenguatge.

Fins als divuit anys, Vanessa va ser alumna en una escola d'educació especial, però ella volia estudiar de manera ordinària: es va treure el títol de graduat escolar en una escola d'adults, cosa que va ser una primera experiència inclusiva molt positiva, i, més tard, va fer el grau d'Integració Social. No obstant això, ella volia ser psicòloga, de manera que va començar a estudiar en una universitat presencial. Recorda que els dos primers anys van anar molt bé, però després els obstacles es van començar a acumular i, si no hagués estat per la UOC, hauria d'haver deixat la universitat. «L'entorn en línia de la UOC aporta una inclusió de la discapacitat», diu Fuentes. Es va graduar en Psicologia i després va estudiar el màster universitari d'Educació i TIC (*E-learning*).

«Quan la diversitat física, sensorial i intel·lectual es vegi com una diversitat més, llavors tindrem una inclusió real»

«La flexibilitat del model permet a l'estudiant posar-se a estudiar i treballar en qualsevol lloc i en qualsevol moment»

Sempre acompanyada

Nati Cabrera

Professora dels Estudis de Psicologia i Ciències de l'Educació. Membre del grup de recerca Edul@b

Nati Cabrera ha estat directora del màster universitari d'Avaluació i Gestió de la Qualitat en l'Educació Superior, un programa que és fruit de la col·laboració entre la UOC i l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU) i la xarxa International Network for Quality Assurance Agencies in Higher Education, per formar professionals experts en la qualitat dels sistemes d'ensenyament superior.

«Quan el procés educatiu que ofereix una institució és capaç de treure el millor de cada persona, és quan se'n demostra veritablement la qualitat», explica Nati Cabrera, que també apunta que l'aprenentatge en línia de qualitat pot contribuir a garantir l'accés equitatiu a l'educació superior per a tothom. Cabrera opina que la característica fonamental del model d'aprenentatge de la UOC és la flexibilitat: «En qualsevol lloc i en qualsevol moment l'estudiant es pot posar a estudiar i treballar». Un model que també fomenta una interacció constant tant amb el professorat com entre estudiants: «En el model educatiu de la UOC no es promou l'autoaprenentatge. Hi ha una part d'aprenentatge individual necessari, però promovem que, a més, hi hagi una interacció constant: entre estudiant i professor, i entre els companys».

Nadius digitals

Ricard Mateu

Director de l'Àrea de Tecnologia

Tot i la condició eminentment digital de la UOC, l'arribada de la COVID-19 també ha provocat una acceleració en el procés de digitalització de tots els aspectes de la Universitat. Això ha estat un repte per a l'equip de Ricard Mateu, director de l'Àrea de Tecnologia, que ha treballat per garantir l'operativitat de tots els empleats que treballen des de casa, però també per portar a terme amb èxit les proves finals d'avaluació, que han estat 100 % virtuals.

La tecnologia participa en tots els processos de l'activitat de la UOC. El nou escenari provocat per la pandèmia mundial ha estat un motor d'acceleració: «Tenir el 100 % de les proves en línia és, clarament, un pas en la direcció de futur que havíem d'emprendre, perquè amplia el nostre model d'universitat digital d'extrem a extrem», explica Ricard Mateu. Les proves virtuals estaven pensades només per als estudiants residents a l'estranger fins al juny del 2020, quan es van fer 30.000 proves d'avaluació final virtuals de 1.400 assignatures en només sis jornades: «La tecnologia va ser un element clau sense el qual no s'hauria pogut fer tot això, però també hi ha hagut una gran feina del professorat, que ha hagut de canviar el procés d'avaluació, i de l'equip de Serveis Acadèmics, que ha hagut de fer una nova enginyeria del procés», comenta Mateu. Però la tasca de digitalització no s'atura: «En el futur volem aprofundir en la verificació automatitzada de la identitat dels estudiants durant tota l'avaluació contínua, analitzant patrons com la manera que tenen d'escriure amb el teclat», explica.

«Tenir el 100 % de les proves en línia amplia el nostre model d'universitat digital»

La UOC és recerca i innovació

La recerca és una part essencial de la missió de la UOC. Té vocació interdisciplinària i posa el focus en la interacció entre les ciències humanes i socials i la tecnologia. S'impulsa des dels centres de recerca i des dels estudis. La UOC també té una escola de doctorat.

Evolució en 5 anys

2 centres de recerca, 1 escola de doctorat i 1 centre d'innovació en l'aprenentatge

- Internet Interdisciplinary Institute (IN3)**, especialitzat en internet i en els efectes de la tecnologia sobre l'activitat humana.
- eHealth Center**, un institut especialitzat en salut digital (salut, qualitat de vida i TIC).
- eLearn Center**, que promou la innovació docent en l'aprenentatge en línia.

Fruit de la innovació: les empreses derivades

De la UOC, n'han nascut tres empreses derivades (*spin-offs*) de la seva activitat d'R+I:

Open Evidence, que fa consultoria i recerca en l'àmbit de les ciències socials i el comportament, les TIC i la ciència de dades.

Care Respite, que, impulsada amb la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i l'empresa Acceplan, i amb investigadors de la Universitat de Barcelona (UB) i del Centre de Visió per Computador (CVC), proporciona un sistema de salut electrònica de monitoratge remot de persones dependents que té com a objectiu la millora de les condicions laborals dels cuidadors.

Immersium Studio, que està especialitzada en realitat augmentada i solucions immersives per a l'ensenyament, la cultura, la salut i el turisme.

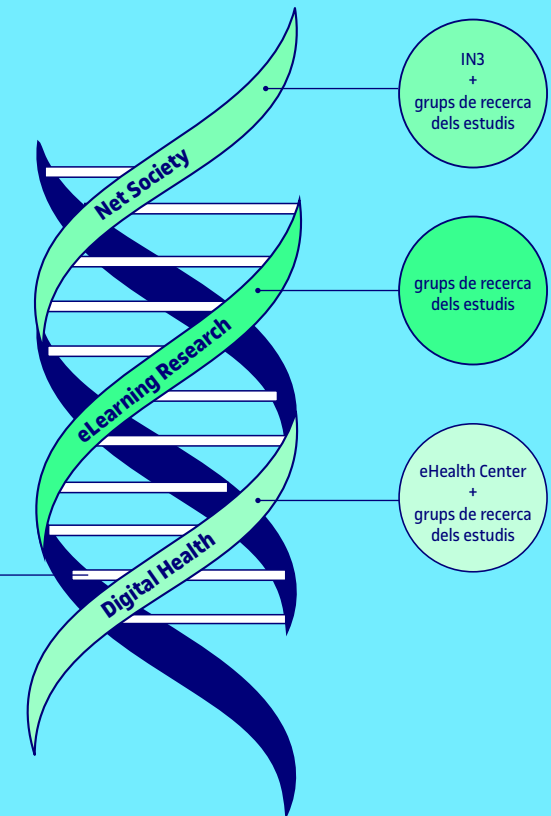
TRANS-DISCIPLINÀRIA

adj. [Educació] Dit de l'activitat transversal, que és comuna a un conjunt de disciplines o matèries.

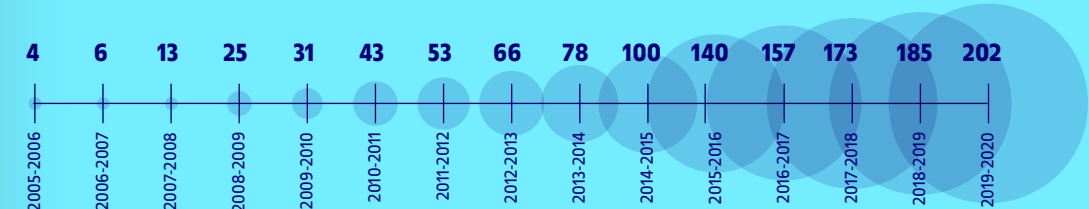
Atractius, referents i rellevants

En R+I volem ser atractius (captant talent i bons projectes), referents (publicant i visibilitzant més i millor) i rellevants (fent recerca que tingui impacte social) en els àmbits d'aquesta triple hèlix, que són transdisciplinària per definició i alhora translacionals (pensant en els ciutadans que se'n podran beneficiar).

Els investigadors i investigadores dels centres de recerca i el personal docent i investigador (PDI) dels estudis formen els grups de recerca.

Els nostres doctors i doctores

Coneixement per transformar el món

Mayo Fuster

Investigadora principal del grup Digital Commons de l'IN3

Antropòloga, economista i doctora en Ciències Polítiques i Socials, Mayo Fuster és experta en economia col·laborativa i és la investigadora principal del grup Digital Commons (DIMMONS) de l'IN3. És professora associada a la Universitat de Harvard i assessora d'institucions com l'Ajuntament de Barcelona o la Comissió Europea.

Mayo Fuster participa en fòrums internacionals sobre models alternatius de producció econòmica. És experta en economia col·laborativa. Però què és l'economia col·laborativa? «És la producció col·laborativa entre una comunitat d'individus, amb el suport d'una plataforma digital, de capital i treball, aplicable a diferents àmbits», explica Fuster. Des del grup de recerca DIMMONS aposten per tres grans àrees de recerca. El primer àmbit és la innovació socioeconòmica, la producció col·laborativa amb les xarxes i les modalitats de producció distribuïda des d'un punt de vista econòmic. El segon àmbit té a veure amb les polítiques públiques de promoció i regulació econòmica. I el tercer àmbit està relacionat amb «l'estudi de com les metodologies de recerca col·laboratives i de cocreació poden reinventar la manera de fer recerca».

«Estudiem com les metodologies de recerca col·laboratives i de cocreació poden reinventar la manera de fer recerca»

«Una vegada algú em va dir: “Però si ets una noia, com és que fas un doctorat sobre les tecnologies de la informació?”»

Trencant estereotips

Samia Oukemeni

Doctora en Tecnologies de la Informació i de Xarxes

Samia Oukemeni és experta en seguretat i privacitat a internet i doctora en Tecnologies de la Informació i de Xarxes. La seva tesi doctoral versa sobre la privacitat a les xarxes socials. El seu consell: «Abans de publicar res a les xarxes, penseu-hi un minut».

Mentre feia la tesi de màster, Samia Oukemeni va decidir que volia continuar la recerca: volia fer el doctorat. «Vaig recuperar dos dels articles que havia llegit sobre el tema i que m'havien agradat més, tant pel que deien com per la manera en què s'havien escrit i plantejat. Resulta que eren d'estudiants de la UOC. Aleshores vaig mirar si la UOC, que jo no coneixia, oferia cursos de doctorat i vaig veure que sí!» Tenia dues opcions: fer-lo en línia durant cinc anys, o fer-lo presencialment des de Barcelona, amb el grup de treball i amb l'oportunitat de beca. Va optar per la segona opció. Oukemeni ha desenvolupat una eina algorítmica que avalua la privacitat a internet i que pot ser molt útil tant per als usuaris, de manera que aprenguin a ser més prudents, com per a les empreses proveïdores, per tal que puguin implantar nous sistemes més segurs.

Un node de coneixement obert

«Els investigadors hem d'aportar dades i proves científiques sobre qüestions de gran interès social que conscienciïn els diferents agents implicats que cal afavorir canvis perquè la societat sigui més justa i sostenible», assegura Mila Sáinz, investigadora principal del grup de recerca Gènere i TIC (GenTIC), que investiga el gènere en la societat xarxa.

Obrir el coneixement de la UOC d'una manera sistemàtica és una aposta de present i de futur, basada en la ciència oberta, i vinculada també a la recerca i la innovació responsables i als recursos educatius oberts.

Un coneixement que contribueix a fer un món millor

Les coordenades dels objectius de l'Agenda 2030 permeten visibilitzar i potenciar la relació de la recerca de la UOC amb la millora de la societat, amb l'aposta d'obrir el coneixement amb tothom i per a tothom, però anant més enllà. Un exemple d'això: gairebé la meitat de la recerca que es fa des de l'institut de recerca IN3 està compromesa amb la reducció de la desigualtat en qualsevol de les seves manifestacions.

El canvi de paradigma envers un coneixement més obert no solament requereix l'accessibilitat al coneixement, sinó també la concepció i la interconnexió del coneixement mateix. És en aquest sentit que la UOC també treballa per fomentar la innovació oberta i la cocreació de coneixement mitjançant processos participatius que se situïn més a prop de la realitat i dels reptes socials i amb un enfocament més holístic, tenint en compte, també, el coneixement de fora de l'acadèmia. Finalment, i per incentivar tots aquests canvis i donar-hi suport, la Universitat també ha d'impulsar una reflexió sobre la manera com valorem i avaluem la recerca.

El 50 % dels articles originals dels investigadors de la UOC està publicat en obert.

... és que la publicació acadèmica de la UOC sigui per defecte en obert.

El compromís de la UOC per al 2030

... és que totes les dades de recerca creades a la UOC segueixin els principis **FAIR**.

Els principis FAIR (sigla que prové dels termes anglesos *findable, accessible, interoperable, reusable*) fan referència al fet que les dades es puguin trobar fàcilment fent servir metadades i que siguin accessibles mitjançant protocols estandarditzats, interoperables i reutilitzables.

«Feia molts anys que els experts avisaven que viuríem una pandèmia»

Nous reptes, noves respostes

Salvador Macip

Professor dels Estudis de Ciències de la Salut

Salvador Macip és doctor en Medicina i professor dels Estudis de Ciències de la Salut de la UOC i del Departament de Biologia Molecular i Cel·lular de la Universitat de Leicester. La seva línia de recerca, tant a la UOC com a Leicester, és sobre el càncer i l'envelliment.

Salvador Macip ha publicat llibres de divulgació científica. Dos d'aquests llibres, *Les grans epidèmies modernes* (La Campana, 2010) i *Enemigos microscòpicos: virus, bacterias y vacunas* (Materia, 2016), es fan més actuals que mai. «Ens cal una mica més de cultura científica de base a tots perquè aquestes coses no ens agafin tan de sorpresa», diu Macip en referència a la situació generada per la COVID-19. La salut planetària, que analitza com la ruptura i la sobreexplotació dels ecosistemes poden comportar problemes per a la nostra salut, possiblement hauria pogut minimitzar l'impacte i controlar abans aquesta pandèmia: «Les pandèmies són un problema global i, si deixem que cada país segueixi la seva estratègia, les coses poden empitjorar, perquè sovint es prenen decisions amb criteris polítics i no pas científics, i això és molt perillós».

Creant sinergies

Pau Alsina

Professor dels Estudis d'Arts i Humanitats

Des dels Estudis d'Arts i Humanitats s'impulsa el pròxim Simposi Internacional d'Arts Electròniques (ISEA), un congrés itinerant que Barcelona acollirà el 2022: «És internacional, intersectorial i interinstitucional i connecta art, disseny, ciència, tecnologia, pensament i societat mitjançant un tema més vigent que mai: els possibles», explica el professor Pau Alsina.

Els laboratoris a distància i la realitat virtual obren noves possibilitats per estudiar en línia titulacions que amplien l'horitzó de la presencialitat. N'és un exemple el grau d'Arts en línia impulsat juntament amb el Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofia: «L'entorn virtual permet crear un procés d'aprenentatge de la pintura que no se centra tant en la destresa i la perícia tècnica, com en l'adquisició de les competències, les habilitats i els conceptes necessaris per poder pintar». Alsina també és el director de la revista digital *Artnodes*, que treballa per contribuir a la difusió, el debat, la discussió i l'intercanvi de resultats de les recerques que treballen entorn de les interseccions entre les arts, les ciències i les tecnologies: «Una revista científica no solament és una publicació, sinó que, amb el pas dels anys, també esdevé una comunitat de coneixement». Després de gairebé vint anys, s'ha convertit en una revista de referència en l'àmbit internacional.

«Una revista científica no solament és una publicació, també esdevé una comunitat de coneixement»

Fent realitat els teus somnis

Luis Villarejo

Cofundador de l'*spin-off* Immersium Studio

Dotar de vida virtual un triceratop en un museu és una experiència possible gràcies a una *spin-off*, una empresa derivada sorgida de l'activitat de la UOC i impulsada per Luis Villarejo, enginyer superior d'Informàtica i doctor en Processament de Llenguatge Natural. Villarejo treballava des de feia més d'una dècada en l'àmbit de la tecnologia educativa, quan els coneixements i les experiències que havia adquirit en realitat augmentada van donar lloc a Immersium Studio.

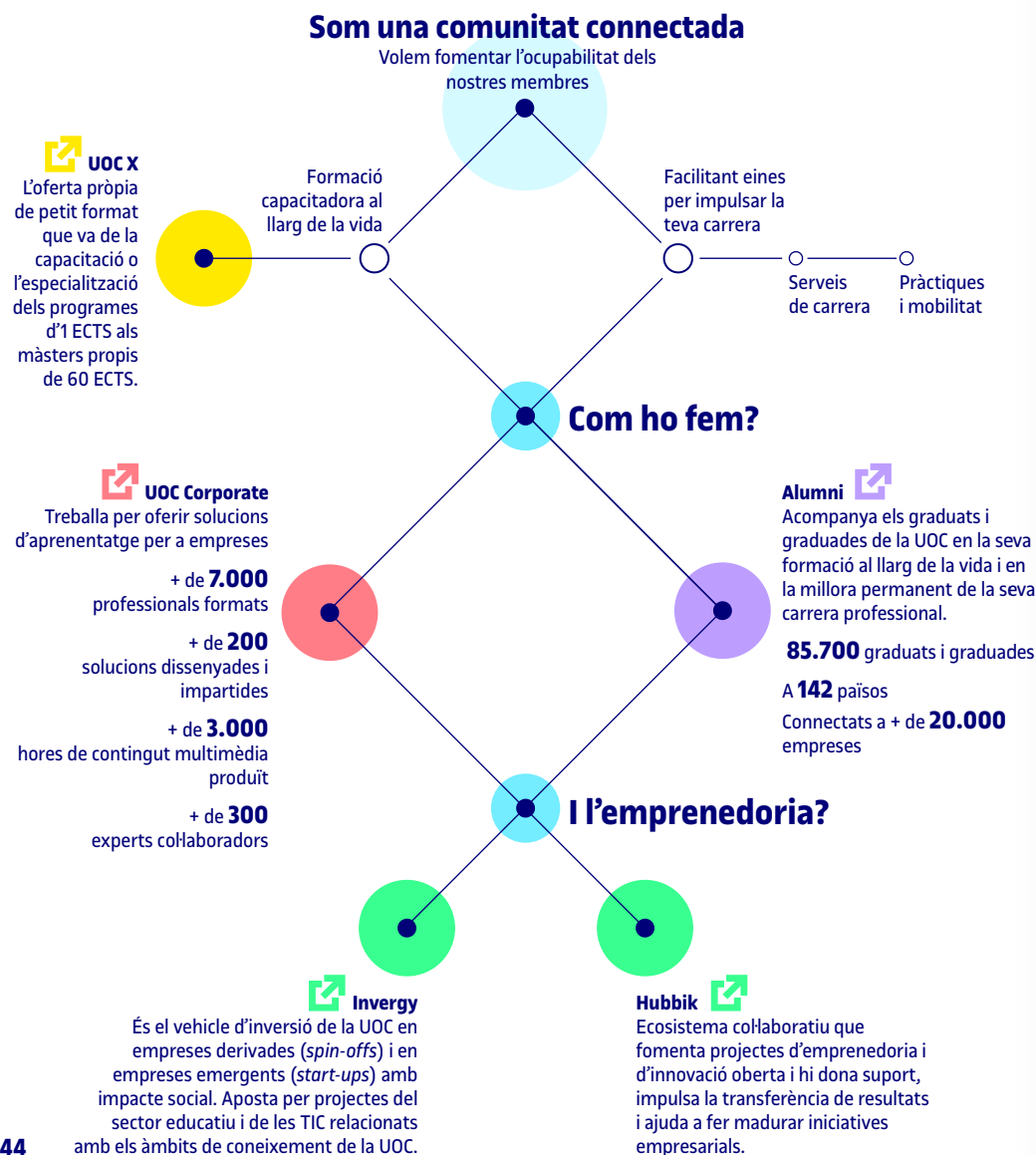
Cada any vuit projectes desenvolupats dins de la comunitat universitària protagonitzen l'SpinUOC: una jornada dedicada a l'emprenedoria i la transferència de coneixement. En poc més de cinc minuts, els finalistes com Villarejo han de presentar la seva idea davant d'actors i organitzadors que puguin tenir interès a implantar o promoure els seus projectes en els seus àmbits productius. Immersium Studio és una d'aquestes empreses derivades, un projecte premiat doblement: «Hem guanyat el premi al millor projecte d'aprenentatge immersiu de l'any en l'Immersive Learning Research Network, el congrés anual més important d'aprenentatge immersiu. És un reconeixement important, perquè és l'ens mundial principal de referència del nostre àmbit. Haver guanyat el premi al millor projecte de l'any ens confirma l'aposta que hem fet».

«Generem experiències de realitat virtual i realitat augmentada, sobretot per a l'educació, la cultura i el turisme»

Reinventant el teu futur

L'oferta formativa de la UOC posa l'èmfasi en l'ocupabilitat: el conjunt de coneixements, habilitats i capacitats amb què s'ha de dotar un graduat o graduada per a l'exercici de les professions per a les quals l'acredita el títol.

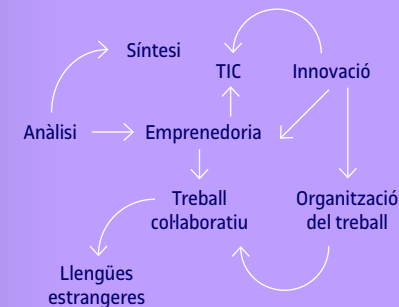

Alumni: una relació per sempre

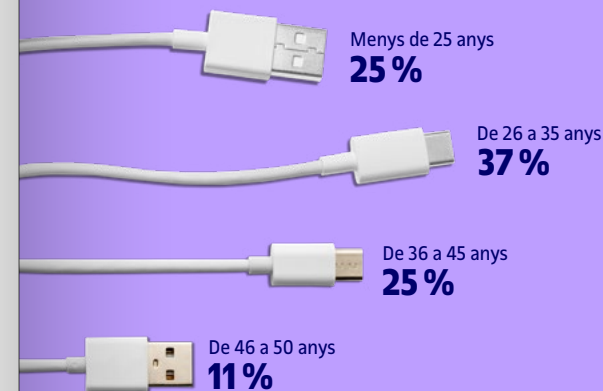
Alumni ofereix a la seva comunitat formació al llarg de la vida, per proporcionar una actualització professional permanent i les eines necessàries per al desenvolupament professional, sense deixar de donar suport a la iniciativa emprenedora i la competitivitat. La comunitat Alumni està formada per persones que van més enllà: són d'arreu del món, estan compromeses amb el canvi i el progrés social i aconsegueixen allò que es proposen, #eltuquevolsser.

Com són els nostres graduats i graduades?

Capacitats més destacades

Estudiar en qualsevol moment i en qualsevol situació de la vida

TRANS-CENDIR

1 *v. tr.* [LC] Ultrapassar. Anar més enllà (d'un límit).
 1.2 *v. intr. pron.* [FS] Superar-se, anant més enllà.
 2 *v. intr.* [LC] Una cosa que es produeix en un medi, arribar a ésser coneguda, a tenir conseqüències, en un altre medi.

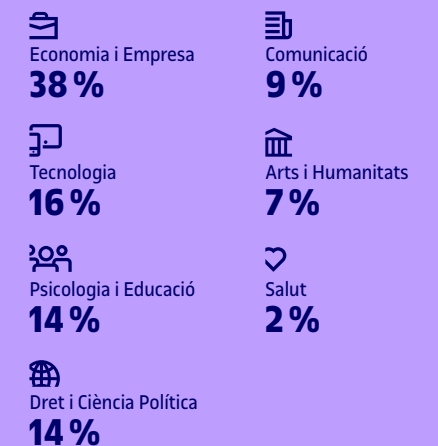
Titulacions

Graus **65 %**

Màsters i postgraus **35 %**

Sectors i àmbits d'estudi

**«Els graduats en línia
destaquen perquè tenen
més capacitat d'autogestió
i autoaprenentatge»**

Unes competències singulars

Elsa Puig

Cercatalents a Entretalent

Elsa Puig cerca talents des d'una entitat de gestió i formació de persones i habilitats professionals. Sovint selecciona professionals que han estudiat a la UOC i recomana la Universitat a diverses empreses per a la formació dels seus empleats. Busca persones que no solament puguin organitzar bé el propi treball, sinó que també tinguin la inquietud de poder-se adaptar constantment a entorns canviants.

Quan es gradua, l'estudiant de la UOC destaca per tenir unes competències singulars: «Tenen més capacitat d'autogestió i autoaprenentatge, disciplina, automotivació, proactivitat en la recerca d'informació per resoldre problemes i habilitat en l'ús d'eines digitals». A més, segons Puig, si són persones que han compaginat estudis i feina, «aporten capacitat de treball i més entrenament en la gestió del temps». Són uns perfils que casen perfectament amb la demanda de les empreses, que «valoren la capacitat d'integració ràpida dels estudiants als llocs de treball i que puguin aportar visions i maneres de fer diferents». A més, la pandèmia ha alterat les regles del joc i ha fet créixer les posicions totalment digitals: «Els graduats en línia estaran més habituats a sentir-se part d'un grup que treballa en línia, hauran desenvolupat més habilitats per relacionar-se en l'àmbit digital i no sentiran tant la limitació de la distància física».

El salt professional

Sabela García

Alumni. Màster en Gestió Cultural

De petita ja tenia clar que volia formar part d'una orquestra, però mai no s'havia imaginat que n'arribaria a dirigir una.

Sabela García és violinista professional i màster en Gestió Cultural per la UOC. És la directora tècnica de la Real Filharmonía de Galícia, un somni fet realitat.

«A 28 anys em vaig adonar que el meu futur com a música independent em portava a un carreró sense sortida. Llavors vaig pensar a què em podria dedicar, alguna cosa que tingués a veure amb la meva formació i la meva passió. M'acabava de llicenciar en Història de l'Art i en Violí Barroc, però era el que en aquells anys se'n deia “una jove hiperqualificada que sobrevivia precàriament”», explica García. I és així com la seva trajectòria va fer un tomb: «M'encantava la música i m'agradava organitzar i imaginar projectes i dur-los a terme. El màster em va proporcionar el bagatge teòric i les eines tècniques necessàries per fer un salt de gegant en la meva vida professional», explica García, que finalment ha fet realitat un somni doble: saltar a la primera línia de la gestió cultural vinculada a una orquestra de primera categoria i tornar a la seva terra.

«La decisió de fer el màster universitari de Gestió Cultural ha estat una de les més intel·ligents de tota la meva vida»

«Busquem un model d'aprenentatge orientat a fer que la persona sigui el protagonista principal del seu propi desenvolupament»

Solucions per a empreses

Joseba Arano

Director de Persones, Qualitat i Gestió Ètica,
Responsable i Excel·lent a Qualitat Pascual

Joseba Arano té més de vint anys d'experiència en les àrees de recursos humans i qualitat de la gestió en grans companyies com Calidad Pascual, on ha liderat projectes de transformació d'alta complexitat. En aquest afany de comptar amb professionals en reciclatge constant ha confiat en UOC Corporate, que dissenya solucions d'aprenentatge innovadores per a empreses per formar els seus professionals en diferents àmbits.

«La UOC ha estat sempre una institució que s'ha adaptat bé a les necessitats que, com a empresa, hem tingut al llarg del temps», destaca Arano. Des de Pascual, treballen en el desenvolupament de les persones perquè transformin el seu entorn i aportin el millor de si mateixes. I ho han fet amb la complicitat de UOC Corporate, que ha dissenyat programes específics per respondre a les seves necessitats. «Independentment d'experiències anteriors, el 2019, amb la redefinició del nostre model d'aprenentatge, vam veure l'oportunitat de treballar de manera determinant les capacitats de lideratge amb un abast ampli. Vam veure en UOC Corporate un soci», afirma. Ara Pascual proposa «un model d'aprenentatge similar al de la UOC, orientat a fer que la persona sigui el protagonista principal del seu propi desenvolupament i doni el millor de si mateixa».

Un gir vital

Anna Ferry

Alumni. Professora col·laboradora i tutora dels
Estudis d'Informàtica, Multimèdia i Telecomunicació

Graduada en Disseny Gràfic per BAU, Centre Universitari de Disseny de Barcelona, Anna Ferry va decidir fer el grau de Multimèdia a la UOC. Va obtenir el premi extraordinari de la promoció pel seu expedient, i també el Premi Nacional de Fi de Carrera que atorga el Ministeri d'Universitats. Ara compagina la feina de desenvolupadora de frontals o interfícies (desenvolupadora *front-end*) i de programes de suport (desenvolupadora *back-end*) amb la de professora col·laboradora i tutora.

«Vaig fer una aplicació web per oferir serveis professionals, una mena de Wallpop per a feines esporàdiques», explica Anna Ferry sobre el seu treball final. Era el final d'uns anys d'estudis que li van ser molt profitosos: «Estudiant Multimèdia es toquen tantes disciplines diferents que, a més de saber una miqueta de tot, et pot ajudar a veure quina de totes les àrees encaixa millor amb el teu perfil», explica Ferry. El grau li va canviar la vida en tots els sentits: «A més de l'aspecte més evident, que és l'aprenentatge, el grau de Multimèdia m'ha canviat totalment la vida, ja que allà, a l'aula de Disseny 3D, vaig conèixer la meua parella actual, amb la qual tinc una filla preciosa. A més, hi vaig trobar gent fantàstica (que sigui un grau en línia no impedeix que es puguin fer bones amistats!) i també ha millorat la meua carrera professional».

**«El grau de Multimèdia
ha millorat la meua
carrera professional»**

Una comunitat connectada i compromesa

La recerca, la innovació i la docència de la UOC estan connectades amb el món exterior; no només amb l'administració o el teixit empresarial, sinó també amb el tercer sector. Aquesta darrera connexió s'estableix de diverses maneres: amb els treballs finals participatius, el voluntariat social, les xarxes universitàries o els espais de cocreació amb actors de la societat.

Els treballs finals participatius, per exemple, són una alternativa als treballs finals de grau o de màster: l'estudiant col·labora amb entitats sense finalitat de lucre per trobar solucions a problemes reals mitjançant la recerca. D'aquesta manera, l'estudiant contribueix al desenvolupament de les activitats de transformació social impulsades per aquestes entitats. Els treballs finals participatius, que formen part del pla d'estudis d'alguns programes de la UOC, contribueixen a la formació d'una ciutadania global mitjançant la incorporació de processos de cocreació de coneixement.

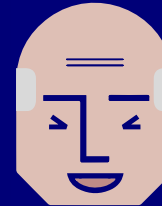
Programes de voluntariat social

Els programes de voluntariat social prioritzen les iniciatives del territori centrades en els àmbits de la lluita contra la divisió sociodigital i de gènere, les mentories inclusives per a joves i infants en situació de risc social, l'empoderament de la dona, l'acompanyament psicoemocional i jurídic de malalts, l'economia social i l'ocupabilitat de col·lectius vulnerables, i la conscienciació de les desigualtats globals. Entitats d'arreu de l'Estat espanyol com les ONG Creu Roja Espanyola o la Fundació Oncolliga, acullen presencialment estudiants voluntaris.

Voluntaris del Programa d'acollida de persones refugiades de la UOC

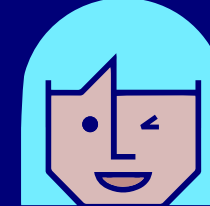
Sara León, Carme Sanchis i Juan Manuel Espinosa han viscut sis mesos acompanyant virtualment, i en alguns casos també presencialment, una de les més de 100 persones refugiades que han estudiat a la UOC. Els han acompanyat mitjançant el Programa d'acollida. Han contribuït a facilitar la incorporació a la UOC dels qui han hagut de fugir de casa seva.

Juan Manuel Espinosa

Jubilat i activista de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca (PAH)

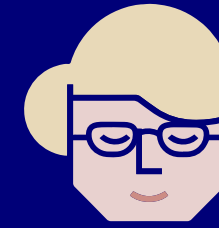
Estudiant dels graus d'Humanitats i d'Història, Geografia i Història de l'Art

Carme Sanchis

Psicòloga i dissenyadora de nines de col·lecció

Carme Sanchis
Màster en Psicologia Infantil i Juvenil: Tècniques i Estratègies d'Intervenció

Sara León

Advocada
Màster en Advocacia

La pregunta adecuada

Reflexions de futur

La transformació digital actual capgirarà —ja ho fa— el nostre món. En aquesta nova disrupció tecnològica, el que és rellevant no és tant l'element digital com la noció de canvi que hi ha rere l'evolució d'algunes activitats i d'alguns sectors, la desaparició d'altres i, fins i tot, el sorgiment de nous camps per definir. L'experiència viscuda arran de la COVID-19 ha accelerat algunes d'aquestes metamorfosis que ja tenen lloc i, sobretot, ens les ha fet més presents.

A la UOC encarem aquest repte amb el bagatge d'un model d'èxit en evolució constant. Fer-se la pregunta adequada fa 25 anys ens ha llegat un model pedagògic propi que, gràcies a la tecnologia, ha fet realitat una formació sense distàncies, adaptada a diferents necessitats i circumstàncies vitals, i compromesa amb un coneixement en xarxa. Per seguir sent-ho el dia de demà, avui necessitem tornar a identificar correctament les preguntes pertinents i, aprofitant la tecnologia, començar a treballar col·lectivament en la construcció de les noves respostes.

Nascuts com a nadius digitals, des de la UOC sempre hem entès que transformar ha de significar educar de manera diferent, investigar de manera diferent, pensar de manera diferent. Ser, en tots els sentits possibles, una autèntica universitat sense distàncies. En aquest camí, els disset objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides se'ns presenten com l'entorn ideal, perquè necessitem que la transformació digital estigui orientada en favor de les persones, de la prosperitat, del planeta, de la participació, de l'equitat i de la pau.

Com a institució singular i com a node d'un sistema global, volem ser copartícips d'aquest futur de transformació digital: posar-nos en la pell de qui estudia, de qui es forma, de qui s'actualitza, de qui crea el món de demà.

Perquè el futur no s'espera, es crea dia a dia!

Josep A. Planell
Rector de la UOC

Edició

Àrea de Comunicació

Disseny

Laia Guarro. Oficina de comunicació gràfica

Número de dipòsit

B 21338-2020

Impressió

Fermay Servicios Gráficos

Data de publicació

Desembre del 2020

Adreça postal

Universitat Oberta de Catalunya
Av. del Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona

25.uoc.edu